

Prova lliure per a l'obtenció del títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria

---

Convocatòria 5/2012

Àmbit de la comunicació en llengua catalana

Cognoms i nom _____	<u>PUNTUACIÓ TOTAL</u>
DNI/NIE/Passaport _____	
Data _____	

INSTRUCCIONS

- Teniu quatre hores en total per realitzar les proves de l'àmbit de la comunicació que inclou: comunicació en llengua catalana, llengua castellana i llengua anglesa o francesa.
- No es poden fer servir els diccionaris.
- Abans de començar la prova, ompliu la portada amb les vostres dades personals.
- Llegiu atentament cada pregunta abans de contestar-la.
- Responen cada pregunta tan bé com pugueu i en l'espai corresponent. A continuació passeu a la pregunta següent.
- Si us equivoqueu, ratlleu la resposta equivocada i marqueu clarament la nova resposta.

Activitat 1

(15 punts)

1. Escolteu aquesta notícia sobre el Lleida Esportiu emesa a Catalunya Ràdio el 6 d'octubre de 2011 i responeu a les preguntes següents. (6 punts)

On juga el Lleida Esportiu el diumenge següent?

És una novetat que el Lleida Esportiu faci el desplaçament en autocar el mateix dia del partit? Senyaleu la resposta correcta.

Sí	No	No en parlen

Segons Miquel Gomila, com intentaran posar remei als problemes musculars que els poden ocasionar tantes hores en autocar?

2. Imagineu que teniu un amic que és seguidor del Lleida esportiu, però que està de viatge i us ha demanat que el mantingueu informat. Escriviu-li un SMS (màxim 160 caràcters) sintetitzant la notícia que acabeu d'escoltar. S'accepten abreviatures pròpies d'aquesta tipologia de textos, però no errades ortogràfiques. (4 punts)

-----

3. En Daniel Badia és un locutor lleidatà i, com fan els parlants d'aquesta zona, articula la 'a àtona' de final de paraula [-ð] com una 'e oberta' [-ɛ]. Senyaleu, en el fragment següent, les vocals en què podem percebre això. (5 punts)

El preparador físic del Lleida Esportiu, Miquel Gomila, reconeix que no és la millor manera de preparar un partit, però que entenen que l'economia del club els obliga... (...) Acabat el partit de diumenge al camp de *El Clariano*, aproximadament a quarts de nou del vespre, l'expedició del Lleida Esportiu tornarà a pujar a l'autocar per fer el viatge de retorn.

Activitat 2

(20 punts)

Llegiu els textos següents i, tot seguit, feu els exercicis que hi ha continuació.

—Mira! Un marró. Anem cap allà! —No és millor esperar al <i>caiman</i> amb el <i>macarra</i>? —Arribarà igualment quan estigui tot controlat, el cridis o no. Au, anem-hi! —<i>Vale</i>, posaré els <i>pirulos</i>. Agafa la <i>pipa</i>!	Alguns paquets dels dipòsits <i>main</i> i <i>restricted</i> de l'Ubuntu es poden instal·lar des del CD d'instal·lació de l'Ubuntu. Només cal que inseriu el CD d'instal·lació i aneu a Sistema → Administració → Gestor de paquets Synaptic. Si voleu que només es mostrin els paquets del CD d'instal·lació de l'Ubuntu, feu clic al botó Origen de la cantonada inferior esquerra de la finestra del Synaptic. Els paquets es mostraran a la secció Ubuntu 9.04_Jaunty_Jackalope.
1.	2.
Orientació: pacient que presenta una metatarsàlgia peu E, base 3E MTT. Crec convenient estudi peu E. Es realitzen talls axials amb reconstruccions coronàries i sagitals al peu esq.: canvis artròsics del cap del I MTT amb petits osteòfits sense imatges evidents de fractures. S'observa una petita imatge hiperdensa de la superfície articular del cap I MTT compatible amb erosió subcondral / petita lesió osteocondral. No s'observa osteoartropatia.	Segons el dret civil català, l'hereu instituint solament en l'usdefruit té el caràcter de legatari si concorre amb hereu universal; i, en cas de no-concurrencia, l'usufructuari universal esdevé hereu. Si es tracta d'un legatari d'usdefruit universal, el llegat té per objecte la totalitat dels béns relictos, llevat els que hagin estat objecte de donació per causa de mort i sense perjudici de les legítimes; si aquest usdefruit és adquirit per diverses persones, el corresponent a cada legatari que vagi faltant incrementa el dels altres.
3.	4.

1. Indiqueu a sota de cada text en quin argot han estat escrits. (2 punts)

2. Responeu a les preguntes següents. (6 punts)

Què és argot?

En quin o quins dels textos anteriors podem trobar vulgarismes?

Poseu un exemple:

I en quin o quins dels textos anteriors s'empren tecnicismes?

Poseu un exemple:

I on trobem anglicismes?

Poseu un exemple:

3. Aquests textos estan plens de mots que no entenem i, per conèixer-ne el significat, els hem de cercar al diccionari. (2 punts)

Subratlleu quina de les següents definicions de 'paquet' que apareixen al diccionari en línia de l'IEC s'adequa al context en què apareix (text 2).

paquet

1 1 m. [LC] Farcell no gaire gros.

1 2 m. [LC] Conjunt de coses lligades i embolicades juntes. *Un paquet de llibres. Un paquet de cartes. Un paquet postal.*

1 3 [LC] **fer el paquet.** Aprofitar-se en un afer traient-ne un bon guany.

1 4 [DE] **paquet bomba.** Artefacte explosiu que s'envia per correu o es disposa en algun lloc i esclata en ésser manipulat.

2 1 m. [LC] Conjunt que forma un tot. *Un paquet de mesures sanitàries.*

2 2 m. [IN] En inform., conjunt de dades considerat com un tot.

2 3 m. [AF] En tip., conjunt de línies compostes lligades juntes.

2 4 m. [LC] Quantitat de fil que té generalment un pes determinat o una llargària determinada.

DIEC

4. Alguns dels mots que apareixen en aquests textos ens són estranys, com 'metatarsàlgia' i 'osteòfits'. Tot i això, podem saber com es pronuncien gràcies als accents. Justifiqueu el perquè dels accents de les paraules següents. (5 punts)

Exemple:

Català: *'Català' s'accentua perquè és una paraula aguda acabada en vocal.*

Instal·lació:

Osteòfits:

Metatarsàlgia:

Té:

Esdevé:

5. A continuació us tornem a copiar aquí el text 4 perquè hi indiqueu el següent. (5 punts)

- una perífrasi verbal:
- una forma verbal composta:
- una conjunció copulativa:
- un adjectiu:
- una oració subordinada condicional:

“Segons el dret civil català, l'hereu instituit solament en l'usdefruit té el caràcter de legatari si concorre amb hereu universal; i, en cas de no-concurrencia, l'usufructuari universal esdevé hereu. Si es tracta d'un legatari d'usdefruit universal, el llegat té per objecte la totalitat dels béns relictos, llevat els que hagin estat objecte de donació per causa de mort i sense perjudici de les legítimes; si aquest usdefruit és adquirit per diverses persones, el corresponent a cada legatari que vagi faltant incrementa el dels altres.”

Activitat 2

Activitat 3

(25 punts)

Llegiu atentament l'entrevista que fa el periodista Carles Capdevila al doctor Moisès Broggi. Tot seguit, feu els exercicis.

—La primera pregunta és fàcil: com està?

—Bé, els anys pesen, però bé... De fet, pels anys que tinc no puc estar millor.

—Qui li fa de metge?

—Tinc un fill metge i em veu sovint. Tinc la sort que tots els fills viuen a Barcelona, perquè el problema dels vells és quan es troben sols i han d'anar a una residència. En canvi jo en tinc dos que viuen a la mateixa casa. De fet jo visc a la casa dels porters. El que fa més alegria és tenir fills i néts, però, en canvi, hi ha massa gent al món, no hi cabrem.

—Hi va haver algun moment en què vostè es plantejés com una il·lusió arribar als cent?

—Sense adonar-me'n ja en tinc cent tres i mig... Això de la vellesa és molt interessant perquè veus que el cos se'n va anant, cada vegada perds més la força, vas més coix, la columna vertebral es deforma, les paraules no et surten, en fi, veus que vas cap avall, estàs en una pendent i t'hi has de deixar anar i vas a parar a no sé on. Penso que ja estic al final i ja em toca. Però que trigui...

—És creient?

—Sí. Crec que hi ha un esperit universal, que ho fa moure tot i nosaltres tenim una part d'aquest esperit. La personalitat nostra té tres plans: el físic, el mental i l'espiritual. El físic se'n va a passeig, a un piló de cucs, i això no ho paeix ningú; per això hi ha la cosa mental, que et dona el concepte del jo, el jo separat de tota la resta. I queda l'esperit humà, que és una espurna de l'esperit universal que ho fa moure tot. L'esperit universal és Déu, no és un senyor amb una barba, l'error és personalitzar-lo, és una força intel·ligent que ho fa moure tot, un misteri.

—De què té por?

—No és acceptable el que va de salvador, ni el dictador. És molt important l'exemple del fracàs del comunisme del segle passat, era l'esperança al món, l'alliberació del capitalisme estricte dels Estats Units, però la gent no tenia estímul per prosperar i el sistema requeria un despotisme per funcionar.

—I creu que avancem?

—Fins ara el mecanisme de les relacions internacionals eren les guerres, però després dels terribles enfrontaments bèl·lics del segle passat tothom té por, ara la il·lusió és la pau del món i per tenir la pau és necessària la llibertat dels pobles, per això és un bon moment per a nosaltres. Però l'home en el fons és un animal de presa, viu dels altres, i la compassió és postissa, però ha de prevaldre.

—A vostè li preocupa la demografia.

—Hem d'equilibrar la balança entre la gent que mor i la que neix... Hi ha un càlcul fet que diu que si segueix així durant no sé quants anys pesarà més la humanitat que el planeta! Ens ensorrarem.

—Qui ho arregla, això?

—Ara és necessari un govern global que ho controli tot. Que corregeixi els desequilibris i les injustícies que hi ha a tot el món, i ha de ser un govern democràtic. La bona via és aquesta, impedir nous totalitarismes, tenir estats lliures, associats, amb bona relació, i un govern global, aquesta és la solució.

—Parlem de medicina. Defensa el copagament?

—Sí, és l'única manera, perquè no hi ha prou diners, i per evitar que els pacients no abusin dels serveis.

—Què li ha donat fer de metge?

—L'única cosa positiva de les guerres és la sanitat que mira de salvar vides. Després de la guerra atòmica es va fer una reunió de metges contra la guerra nuclear, em van cridar a mi a Cambridge i vaig conèixer el militar que havia tirat la bomba atòmica al Japó. Ell no sabia el que estava tirant, i quan va veure que tot el món se n'anava a passeig es va tornar boig.

—Com veu el metge actual?

—Ara el metge és un funcionari i la gent no fa cas i n'abusen, ha perdut molt... Si el malalt anava malament el metge estava al costat del malalt fins a l'últim moment, i ningú culpava el metge. Tot són màquines, i les màquines no consolen...

—Com aconseguix ser tan estimat?

—Estimant també i tenint compassió, perquè això és recíproc.

—Jo tinc la foto (de la primera portada de l'ARA) molt gran al meu despatx, i vostè sempre m'està vigilant, hi veig la mirada d'un home savi.

—Pobre de mi, deu ser pel barret.

Text adaptat de l'entrevista publicada al diari ARA el 18 de setembre de 2011.

1. Responeu a les preguntes següents. (5 punts)

Què vol dir Moisès Broggi amb *la vellesa és interessant, veus com el cos se'n va anant?*

Per quines dues raons, segons Moisès Broggi, es va enfonsar el comunisme?

Quina predicció fatalista fa Moisès Broggi sobre l'augment de la població mundial?

Quina solució proposa?

Segons Moisès Broggi, què és el que el fa semblar savi?

2. Poseu un títol a aquesta entrevista intentant que quedi resumit al màxim el seu contingut. (3 punts)

3. Les frases fetes són un recurs molt comú en el discurs oral. Moisès Broggi fa servir una frase feta quan diu que *va veure que tot el món se n'anava a passeig*. Senyaleu les dues frases fetes que són equivalents a 'anar-se'n a passeig'. (4 punts)

Anar-se'n a l'altre barri.

Anar-se'n de l'olla.

Anar-se'n amb les mans al cap.

Anar-se'n de paraules.

Anar-se'n al llit com les gallines.

Anar-se'n a can PISTRAUS.

Anar-se'n amb la cua entre cames.

Anar-se'n en orri.

Anar-se'n en raons.

Anar-se'n de la boca.

4. Les entrevistes solen transcriure's en estil directe. Reescriuiu la darrera pregunta i resposta de l'entrevista en estil indirecte. (3 punts)

5. Localitzeu dins del text els pronoms que hem subratllat en les oracions següents i digueu a qui o a què fan referència. (5 punts)

jo en tinc dos >

t'hi has de deixar anar >

l'error és personalitzar-lo >

i n'abusen >

hi veig la mirada d'un home savi >

6. L'hospital de Sant Joan Despí porta el nom de Moisès Broggi en homenatge a aquest metge centenari. A casa nostra, hi ha molts indrets o institucions que porten noms de personatges il·lustres de la política, cultura i literatura catalanes. Relacioneu cinc d'aquests indrets amb les descripcions que teniu a continuació. (5 punts)

l'IES Tirant lo Blanch de Gandia – el CEIP Pau Casals del Vendrell – l'estació de metro Pompeu Fabra de Badalona – la fundació Ramon Llull – el carrer Manelic de Sant Fruitós de Bages – el carrer d'Ausiàs March de Linyola – l'IES Joanot Martorell d'Elx – el CEIP Joan Miró de Palma de Mallorca – la biblioteca municipal Mercè Rodoreda de Platja d'Aro – el CEIP Rosa Sensat del Masnou – la plaça Jacint Verdaguer de Tarragona

_____ porta el nom del gran poeta de la Renaixença, autor d'obres com *L'Atlàntida* o *Canigó*. És seva també la lletra del *Violai*, l'himne dedicat a la Mare de Déu de Montserrat.

_____ porta el nom d'un dels poetes més importants de la literatura catalana medieval. Un dels seus poemes més coneguts és *Veles e Vents*, al qual el cantautor Raimon ha posat música.

_____ porta el nom del protagonista de la novel·la cavalleresca catalana més coneguda. Aquesta novel·la, publicada per primera vegada a València el 1490, porta com a títol el nom del seu personatge i és salvada per Cervantes de la crema de novel·les d'*El Quixot*.

_____ porta el nom d'una de les escriptores catalanes del segle XX de més renom. La seva obra més coneguda és *La Plaça del Diamant*.

_____ porta el nom de l'escriptor, filòsof, místic, teòleg, professor i missioner mallorquí del segle XIII. És considerat un dels primers autors literaris rellevants en català. Algunes de les seves obres més importants són *Fèlix* o *El llibre de les meravelles* i *Blanquerna*.

Activitat 3

Activitat 4

(40 punts)

Escolliu una d'aquestes dues opcions i redacteu un text que tingui entre 150 i 200 paraules:

Opció 1. A l'entrevista que li fa el periodista Carles Capdevila, Moisès Broggi repassa la seva vida, tot i que no podem dir que el text sigui una biografia. Una biografia, com ja sabeu, és un text en què s'explica la vida d'algú en tercera persona. Escriviu la biografia, real o imaginària, d'algú que conegueu (pot ser un personatge famós, un amic vostre, etc.).

Opció 2. Transcriviu la conversa, en forma de diàleg, que vàreu mantenir amb el metge la darrera vegada que vàreu estar en una consulta mèdica. No cal que la conversa sigui real, us podeu imaginar la situació.

Activitat 4

PUNTUACIÓ TOTAL
Puntuació màxima: 100 punts